

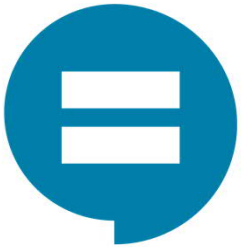
YHDENVERTAISUUS
VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI

Eduskunta,
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
kuuleminen 9.2.2022

- HE 225/2021 vp hallituksen esityksestä eduskunnalle työ- ja elinkeinohallinnon asiakastietojen käsittelyä ja palvelualustaa koskevaksi lainsäädännöksi

Palvelualustan tekoälyavusteisesta profiloivasta kohtaantotoiminnallisuudesta (Luku 13 a)

- Tekoälyjärjestelmät voivat aiheuttaa syrjintää erilaista syistä. Niillä voidaan myös edistää yhdenvertaisuutta.
- Järjestelmien vaikutuksia on ehdottoman tärkeää arvioida ennakollisesti ja valvoa käytössä jatkuvasti syrjinnän ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta.
  - **Auditointia on tarpeen edellyttää tällekin järjestelmälle myös jatkoon.**
- Pelkkä syrjinnän ehkäiseminen ei riitä, velvoite myös edistää yhdenvertaisuutta.
- Hyvä, että yleisperusteluissa näkyy yhdenvertaisuusvaikutusten arviointia.
- Laki ei esitetyillä tiedoilla vaikuta olevan ristiriidassa yhdenvertaisuuslain kanssa. Ilmoitusten anonymiteetti on keino edistää yhdenvertaisuutta.
- 1-4 § perusteluissa ei käsitellä miten taataan syrjimättömyys ja huomioidaan velvoite edistää yhdenvertaisuutta.
  - **Säännöksiä arvioitava syrjinnän ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Linjauksia kohtaantotoiminnallisuudelle tulisi ilmetä perustelutasolta.**

Yhdenvertaisuusvaltuutetun huomioita HE 225/2021 vp 2.

- Erittäin hyvä, että palvelualustalla mahdollistuu anonyymi rekrytointi (ei näy tieto työnhakijan nimestä, iästä, sukupuolesta)
  - Kaikessa julkisessa työnvälityksessä pyrittävä mahdollistamaan
- Palvelualustan saavutettavuus varmistettava; testattava.
- Viranomaisten ja työnantajien lakisääteiset velvollisuudet aktiivisesti edistää yhdenvertaisuutta on huomioitava rekrytoinnissa.
  - Myös positiivista erityiskohtelua on pyrittävä käyttämään.
  - Esteettömyystiedon edellyttäminen työpaikkailmoituksiin olisi yksi tehokas keino.
- Työelämän syrjintä on merkittävä ongelma Suomessa.
- Valtuutetulla ei ole nykylainsäädännön puitteissa mahdollisuutta valvoa syrjinnän kieltoa työelämässä. Yhdenvertaisuuslain osittaisuudistuksen puitteissa syrjinnän uhrien oikeusturvaa tulisi parantaa.

KIITOS!

Tiina.valonen@oikeus.fi

YHDENVERTAISUUS
VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI

YHDENVERTAISUUSVALTUUTETUN TOIMISTO
Tel +358 (0) 295 666 800
www.syrjintä.fi
www.facebook.com/yhdenvertaisuus
@yhdenvertaisuus
@yhdenvertaisuusvaltuutettu